

CSONGRÁDI LAP

VEGYES TARTALMU KÖZLÖNY.

<p>Szerkesztőség: Weisz Márk könyvkereskedése, hová a lap szellemi részét illető közlemények küldendők. Kéziratok nem adatnak vissza.</p>	<p>Előfizetési díj: Egész évre 8 kor. Fél évre 4 kor. Negyed évre 2 kor. Egyes szám ára 16 fillér. Megjelen minden vasárnap reggel.</p>	<p>Kiadóhivatal: Weisz Márk könyvkereskedése, hová az előfizetési é hirdetési díjak küldendők. Nyílttér petit sora 60 fillér.</p>
---	---	---

A tűzoltás tárgyában.

Csongrád, 1901. június 16.

Múlt hét vasárnapján a község-háza tanácstermében Nyiry Gyula szolgabíró értekezletre hívta meg azokat, akik ez iránt a fontos kérdés iránt érdeklődnek.

Az értekezleten Ujhelyi Nándor kir. tanácsos legelsőnek jelent meg. S ezzel is mutatta, hogy minden közügy iránt legmelegebben érdeklődik.

Az értekezleten jelen voltak: Baghy Zsigmond, Id. Borbás József, Csejthey Lajos, Eszes Imre, Éder János, Goda István, dr. Hollósy István, Sággy Mihály, Söhlya Gyula, Ifj. Szilber János és Vannay Ferencz urak.

Nyiry Gyula szolgabíró üdvözölvé az értekezleten megjelenteket, az ülést megnyitotta, s előadta, hogy a legutóbbi tüzeset szomorú tapasztalatai immár elkerülhetlenné tették a tűzvészek ellen való védekezés kérdésének olyatén megoldását, amely megfelelné a község igényeinek. S hogy a község érdeklődését is felkeltse e fontos kérdés iránt, azért hívta össze az értekezlet tagjait, s kéri, hogy tegyék megbeszélés tárgyává azokat a módozatokat, amelyekkel a tűzoltás hiányosságain segíteni lehetne.

Söhlya Gyula városi főjegyző erre nézve elmondta, hogy az önkéntes tűzoltói szervezet mai alakjában nem felel meg az igényeknek, amit a jelenlevők mind elősmertek.

Hogy a felszerelések sem kifogástalanok az is tagadhatlan. A közgyűlés takarékosági szempontból ellenzett mindenféle olyan kiadást, amelylyel a tűzoltás hiányain akart az előjáróság segíteni.

Egy-egy tűz után felmerült az az óhaj, hogy kellene néhány tűzoltói eszközt beszerezni, de aztán maradt a régiben minden. Azért tehát ő azt tartaná helyesnek, ha a község — abban az esetben, ha a költségeket nem akarná pótdadó útján fedezni: akkor a szabályrendelet 15 §-a alapján alakítsa meg a tűzoltói egyesületet, amelynek minden 20 éves községi lakos tagja

kell hogy legyen, vagy meg kell magát váltani.

Eszerint nem kellene pótdadó emelést igénybe venni s a tűzoltói költségek kitelnének a megváltási díjakból is. Szükséges enne beszerezni 3 könnyű vizipuskát, 50 kézi-vedret, 7 új latot, a régieket kiigazítani, és 10 tűzoltói állást kellene szervezni. Mire ezekre megfelelő költségekről a kötelező községi tűzoltó egyesület felállítása által lehetne gondoskodni, ha ezt a közgyűlés elfogadná.

Ujhelyi Nándor kir. tanácsos helyesli azt a törekvést, hogy a tűzoltás kérdését rendezni kívánja a hatóság más módon. Mert a jelenlegi csakugyan nem felel meg a község érdekeinek. Hanem a költségekre nézve azt ajánlja, hogy pótdadó emelés útján semmi szín alatt se tegyen a hatóság kísérletet. Azonban meg kellene kísérteni azt a módszert, hogy a kötelező községi **tűzbiztosítás** alapján rendezzék a tűzoltás kérdését. Ebben az esetben ugyanis a község a tűzoltóegyesület költségeitől is meg lenne kímélve, mert hiszen ha az egész község egy társulatnál biztosítaná házaikat és vagyonát, akkor már a biztosító társulatnak áll érdekében a tűzoltás ügyét rendezni és kezelni.

E tekintetben azt ajánlja, hogy a Söhlya Gyula főjegyző által javaslatba hozott tervvel kapcsolatban, tegyen lépéseket az előjáróság arra nézve is, hogy a tűzoltóság szervezésére nézve fel lehetne-e állítani a kötelező községi biztosítást is. Ebben az esetben a lakosságot nem terhelné ugyszólván semmi költség.

Az értekezlet magáéva tette mind a két javaslatot, s megbizta egyik tagját, hogy tegyen lépéseket a Maros-Tordavármegyei szabályrendelet beszerzése, épen a községi tűzbiztosítás tárgyában, másrészt pedig az előjáróságot felkérte. — hogy Söhlya Gyula főjegyző javaslata alapján tegyen előterjesztést a közgyűlésnek, a községi tűzoltóság szervezése és a tűzoltószerek beszerzése és kijavítása iránt.

Ujhelyi Nándor kir. tanácsos felemlíti hogy a szabályrendelet

12 és 13 §-ai előírják miszerint a lakóházak tűzbiztonsága védelmére egy-egy 200 literes hordót és egy hosszú létrát kell tartani. Tehát kéri a hatóságokat, miszerint ennek az igen üdvös rendeletnek érvényt szerezzenek: mire Nyiry Gyula szolgabíró előadja, hogy e tekintetben Mátély Kálmán főszolgabíró intézkedett s ő is a maga részéről mindent elfog követni, hogy e nagyon is üdvös rendeletnek érvényt szerezzen, amit az értekezlet helyeslőleg tudomásul vett.

Éder János felemlíti hogy nagyon is szükséges volt a lakosság érdekében a tűzbiztonság ügyét szóvá tenni, mert az tapasztalható, hogy a szándékos gyújtogatások nem tartoznak a legtrikább esetek közé s helyesli az értekezlet egybehívását.

Eszes Imre tűzoltó főparancsnok azt hangsúlyozza, hogy a tűzoltó szerek nem részesülnek kellő gondozásban. A község sem meg felelő helyről nem gondoskodott, — sem azok javítására nem költ, s így természetesen, hogy azok a folytonos használat miatt évről-évre inkább romlanak.

(Az előtt Borbás Lajos műlakatos évenként 180 frtot kapott a tűzoltói szerek folytonos javításáért, évi általány összegben: most 120 frtot sem akart a közgyűlés neki fizetni, s így tönkre mennek a 6-7000 frtos tűzoltói felszerelések.)

Felemlítette még a főparancsnok az ártézi kúta hiányait is, valamint az önkéntes tűzoltói szervezet tarthatatlanságát, mire nézve az értekezlet abban állapodott meg hogy a közgyűlésen Söhlya Gyula főjegyző javaslata értelmében az előjáróság költségvetést és szabályrendelet tervezetet nyújtson be.

A költségekre nézve a községi tűzbiztosítás iránt lépéseket fognak tenni, hogy a tűzoltás terheit a biztosító társulat viselje, hiszen ha nem oltják a tüzet, akkor leég 8-10 ház minden tűznél: s ugy a biztosító társulat többet fizet, mintha tűzoltókat tart.

E tekintetben rendkívül üdvös volna, ha a kísérlet sikerre vezetne. A kezdeményezés már megtörtént.

Dr. Hollósy.

Nemcsak Magyarországon

legolcsóbb

10-7

Ferencz József keserűviz,

hanem a világ kereskedelemben is virágzó kivétel: ezikk helyet foglalja el. Bevásárlásánál nagyon ajánlatos csakis **Ferencz József keserűviz** elnevezést használni, nehogy más, csekélyebb értékű vizet kapjunk.

Köztisztaság — közegészség.

(Folytatás.)

8. §. Ha az árúcsikkok vagy termények el és lerakásánál valamely útca, vagy fér bemocskolása nem meilőzhető, tartozik az illető fél a bemocskolt térséget naponként megtisztíttatni és a szemetet saját költségén az arra kijelölt helyre el-távolíttatni.

9. §. Utczán vagy köztéren bármely állatot levágni vagy szárnyast ölni til-tatik.

10. §. Ugy a köztéren, valamint a fő- és mellék utczákon járművekből az igavonó jószágot kifogni és etetni tilos.

11. §. A város belterületén semmiféle lábas vagy szárnyas jószágot legeltetni vagy pihentetni nem szabad.

12. §. Az utcák, nyílt terek, házak vagy kereskedések előtt semmiféle anyagokat, csomagoló eszközöket, hordókat, ládákat kívül tartani meg nem enged-tetik.

13. §. Az udvarokból havat csak a hatóság által kijelölt helyre szabad hor-dani.

14. §. A sertés hizlalás város vagy köz-ség belterületén csak házi szükségletre és 6 darabnál több egy háznál, illetve egy telken meg nem engedtetik, a nagy-bani sertés hizlalás a hatóságtól e célra kijelölt területen és pedig a városon ki-vül engedtetik meg.

15. §. Építkezéseknél a törmelékeknek, kiásott földnek és az építkezéshez szüksé-ges anyagoknak elhelyezésére az építke-zési engedélyben hely jelöltetik meg.

16. §. A jelen szabályrendelet rendel-kezései ellen vétők, amennyiben cselek-ményeik az 1879 évi XL. t. cz. 119. 124. és 125. §-ainak minősítése alá nem esnek, a következőkben megállapított bünteté-sekkel büntetendők. a) az 1. 6. 8. 11. és 13. §-ai ellen cselekvők 2 frittól 10 frittig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendők. b) a 2. 4. 5. 7. és 9. §-ok ellen vétők 2 frittól 20 frittig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendők, — mely járvány esetén 100 frittig felemelhető. c) a 3. 12. 14. és 15. §-ok rendelkezéseinek áthágói pedig 2 frittól 50 frittig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendők s végül d) a 10. §. ellen cselekvő 2 frittől 20 frittig terjedhető pénz-büntetéssel büntetendő.

(Vége.)

Magyar színészet — magyar közönség.

Elmentek hát a színészek — s üresen maradt 12 hónapra az a kordé, amely szomorúan bizonyítja, hogy a nemzeti mű-velődés oltára elfér egy rozoga bodóban. Es aztán az a jéghideg részvétlenség egyebet is igazol.

— Mit keresnek itt maguk? Ki hívta ide magukat? Egy lelévész szót így.

Ezekkel a ürva szavakkal fogadta a magyar műveltség apostolait, mikor bér-letgyűjtés céljából a színtársulat titkára nála tisztelgett.

Bizony nem kell rá gárgatnunk, mikor a legműveltelebb emberre kell rámutat-nunk. Mindenki tudja, hogy ki ez a saj-nálatra méltó betűg. A művelt közönség igyekezett ugyan kúpotolni részvételével a derék igazgatót és a eles társulatot: de az eredmény nem volt kielégítő. Mert a lakosság zöme, a gazda osztály, a pol-gárság távol tartotta magát a színház-tól. Oly kevés fogékonyságot mutatott a mű-velődés iránt, hogy kétségbe kellene es-nünk, mintha még sárja sem volna meg lelkében a hajlam a művelődés iránt.

Nincs mit csodálni ezen — hiszen nem lehet az másképp oly napnál, amelynek hosszabb idő óta, vezetője, lelki oktatója olyan fajta alakja a társadalomnak, aki a bűnügyi kronikák és botrányok rovatában állandóan szerepel mint vádlott.

* * *

Annál örvendetelebb tehát az a jelen-ség, mely arról tesz bizonyosságot, hogy a társadalom maga átadja kezébe venni ezt a nagyon fontos kérdést. Ugyanis a ka-szinó érdemes elnöke és lapunk felelős szerkesztője felvetette azt az igen prak-tikus eszmét, hogy társadalmi uton kell szervezni a színészet pártolásának, a ma-gyar közművelődés ügyét, még pedig a nők segítségét is belevenvén az akcióba. Így elérhetőnek vult azt, hogy sikerül majd Csongrádon a magyar műveltség pár-tolásának, a magyar civilizáció szent ügyének olyan egyeztetet is megnyerni, akik eddig — nem ugyan hazafiatlanság-ból, — hanem egyéb méltányolható okok-ból nem látogathatták az előadásokat.

Ezek az okok pl. — az, hogy 12 frittos, vagy 24 frittos családi bérletet egyszerre kifizetni sok családnak bajos dolog, s mivel kísérő nélkül nem mehetnek szin-házba — inkább lemondtak a színházba járásról.

Erre nézve tehát az a terv merült fel,

hogy alakítsanak egy «színpártoló egye-sületet» amelynek tagjai 12 havi részlet-fizetéssel már most megváltják, illetve előjegyzik helyeikre a jegyeket, s mikor a színi idény elérkezik, a főszolgabírói hi-vatalnak ők ajánlják azt a társulatot, amelyet pályázaton kiválaszt az egyesület.

A közönség, különösen a nők és az ifjúság a felvetett eszmét nagyon helyeslik.

A színtársulat 1200 forint kiadását 60 drb 12 frittos bérlettel, 200 fritt subvenczióval és egy műkedvelői előadás jóvelmével fedezni lehetne: úgy hogy a subvenczió fejében 3 ingyenes népelőadást tartssanak a színészek három vasárnap délután.

A járási főszolgabírói hivatal, a köz mű-velődés pártolását hazafias kötelességének ismervén fel eddig is, úgy reméljük, hogy ebben a tárgyban is, meg fogja tenni a kezdeményező lépéseket, mihelyt eziránt biztos tájékozást szerez, hogy a lelkesedés nem pillanatnyi felhevülés, ha-nem komolyan foglalkoznak vele az ér-deklődők, akik között főleg Bagi Zsig-mond urat és Vladár Sándorné urnőt kell dicsérettel kiemelnünk, mint akik valóban hazafias buzgalommal keltek pártjára en-nek a nemes ügynek.

Hogy van közönsége Csongrádnak, s lehetne társadalmi uton szép eredményt elérni: azt eléggé bizonyítja az a fényes névsor, amelyet itt közlünk a színház-látogató közönségről:

Babócs Béla, Blázs Anna, dr. Bőr Antal, Blázsik Mihály (2), Bozó Mihály, Borbás Sándor, Borbás József, Bubenik Antal, Cseuz Imre, Csemegi Gyula, Eg-ressy László (2), Eszes Imre (2), Eder János (2), Faragó Antalné, Forgó József, Gyergvádes István, Herczegné (2), Holly István, Holló Adolf, Jeles Ilona, Mátéffy Kálmán (2), dr. Molecz Lajos, Mészáros Ede, dr. Nagy Sándor, Nyírny Gyula (2), Pilát Anna, Pószár József, Rotter Samu, Sáhgy Mihály (2), Sordovány János (2), dr. Schwarcz Izso (2), dr. Szarka Mihály (2), Szőke István, Szőke Macza, Konrád Vilmos (2), Tekulics Sándor, Váradí Erzi, Vladár Sándorné, dr. Vida Sándor.

Mindössze 51 bérlo volt. S ha a kaszinó, a polgári kör elnökei és a hatóságok fő-nökei e fontos ügyben a nők és ifjúság hazafias törekvéseit támogatni fogják: úgy biztosan lesz sikere.

Ugy halljuk, hogy jövő héten a kaszinó elnöke és a hatóságok főnökei közös meghívó által értekezletre fogják egybe-hívni az érdeklődőket.

TÁRGYAK

A gyermekek védelme.

Angliában a gyermekek védelmét a leg-első állami feladatnak ismeri el az angol nép és a közigazgatás. Itt — az orvosokat megrágalmazhatják — anélkül, hogy az esküdt urak ezt büntetnék. A gyermek-pusztításokat pedig oly egykedvűséggel nézi a közönség, hogy irtózáttal kérdezzük: vajjon mikor fogja ez a nép belátni — hogy a gyermekpusztítás a gyilkossággal egyértelmű bűn, a mit — kellő szigorral kell megszüntetni.

Hogy ez így van — mutatják azok a bűnpörök, amelyek igazolják, hogy az em-berélet kioltását, tömeges mérgezéseket, a gyermekpusztítás iskolájában tanulják meg. Szentés város 1900 évi jelentéséből erre vonatkozólag dr. László Vilmos orvos is érdekes dolgokat mond el. Átvesszük azt szó szerint: mert itt Csongrádon is eljlesztő a magzatelhajtás és gyermekpusztítás.

*

«Ha a halálozási okokat kutatjuk, arra az eredményre jutunk, hogy e nagy vesz-tesség oka nem a közegészségi viszonyok kedvezőtlenességében rejlik, (mert ahol ezek rosszak, ott csakhamar a fertőző betegsé-gyek lépnek fel nagy számmal és sok ha-lálozással); hanem oka a nagy gyermek-

halandóságnak az, hogy a szülők, — tisz-telet a kivételnek — gyermekeikkel nem törődnek kellőleg, azokat rosszul és czél-szerűtlenül táplálják, a felügyelet és gon-dozás semmi. «És ík a lelkem mindent»; ez a felelet legtöbbször, ha az orvos a kicsinyek táplálkozásáról kérdezősködik. Elszomorító az a kép a mi sok szegé-nyebb családnál, hogy a gyermek beteg-sége miatt — nehogy őket a gyógyke-zelés elmulasztásáért megbüntessék — kihívtak, elem tanult látva a szerencsét-len gyermeket, ainek napjai vagy órái már meg voltak számolva. Nagy fej; sápadt, vértelen, beesett, fájdalmas arc, melyből csak a nagy, semmit mondó szemek tűnnek elő; repedezett ajkak, — melyekről folytonos nyöszörgés hallik, mit néha egy-egy sikoly szakít felbe; vé-kony nyak, mely a fej terhét nem bírja; a mellkason a porcák kiülnek: vézna kéz és láb: nagy puffadt has: ez a sze-rencsétlen gyermek leírása. Az ilyenekből hamarosan angyalok lesznek, de nem is csoda. A szegény kicsinyek mikor meg-születnek és pár hétig vagy hónapig anyjuk tejt szoptik, szép kövérek, hiszen anyjuk rendszerint elmondja: «olyan volt mint a vakart potyka,» nem sokára azon-ban dologba kell állítani vagy más egyéb elfoglaltság jut az anyának, a szoptatás hiányos lesz, majd pedig a csecsemőt el-választják. A gyermek ilyenkor felveri

sírásával az egész házat és hogy a csend mentől előbb helyre álljon, a kicsinyek szájába dugnak egy rongyot, — melybe tejbe áztatott kenyér van, ezt szopta órák hosszáig, sőt napokig. Így aztán csend-ben van. Ebédre burgonya, salonna vagy egyéb rá nézve megemészthetetlen ételt kap, utánna ismét czuczli következik, néha-néha — ha már ennek dacára is rosszkodik — rá márt anyjának kiapadt emlőjén, mert ha a szoptatás nem rend-szeres, a tej «elszalad» mint ahogy mon-dani szokták. A kicsiny aztán soványodik, hasmenést kap néha 10-szer, néha 20-szor napjában, étel nem marad meg benne, alig tud mozdulni, bőre száraz, fénytelen, folyton vizet kér, panaszosan siránkozik, szája a czuczlitól penészes lesz: nosza ha-mar orvosért, az orvos eljön, kétségbe-esve látja, hogy késő s hogy ismét egy anygallal több... És a szülők legna-gyobb része azt mondja, «jól járt szegény, hogy az Isten magához vette,» majd jó a szomorú temetés, a szülők siránkozása, utánna aztán a valódi nagy csend, hiszen a halottak oly csendesek!

Igy pusztul el nagyon sok gyermek, akik legnagyobb része épen, erőteljesen, egészséges szervezettel jön a világra és csakis a czél-szerűtlen vagy rossz táplálko-zás, rossz gondozás és nemtörődömség ássa meg részökre a korai sirt.

(Folytatása következik.)

UJDONSÁGOK.

— **Közgyűlés.** Hétfőn azaz f. hó 17-én városi közgyűlés tartatik.

— **Szűzbeszéd.** A csongrádi kerület országgyűlési képviselője pénteken tartotta szűzbeszédét a képviselőházban. Ugyanis aziránt terjesztett be határozati javaslatot, hogy az összeférhetlenségi törvény hatálya a főrendiház tagjaira is kiterjesztessék, s határozati javaslatát lendületes és szép beszéddel indokolta meg. A szónokot zajosan megéltjezték és számosan gratuláltak a sikerült szónoklathoz. Mi is üdvözljük ez alkalomból.

— **Évi jelentés.** Szentés város 1900 évi közigazgatási állapotairól d. Lakos Imre polgármester évi jelentést adott ki. A jelesen megszerkesztett műről jövő számban kimerítő ismertetést fogunk közölni.

— **Életveszélyes gyalogjárók.** A főszolgabírói hivatal már egy ízben felhívta az előljárást arra, hogy a gyalogjárókat, ott ahol életveszélyes, karfákkal lássa el. Az előljárást meg is felelt ennek: de azért még sok helyütt van igazítani való. Épen most halljuk, hogy egy szegény asszony életveszélyes zúródásokat szenvedett amiatt, mert a föltésen, ezen a gyalogjárón beleesett a lépcsőléjart gödrébe, mert onnét hiányoznak még a korlátok. Az előljárást hasonló panasz folytán tétetett a gőzhajó állomás lépcsőzetéhez egy lámpát, a főszolgabírói rendeletére. Amde úgy látszik, szükséges minden lépcsőléjartához korlátokat is felállítani. Azt hisszük, hogy Csejthey Lajos bíró, mint eddig, úgy most is nem fog késmi az intézkedéssel a közönség érdekében.

— **A csongrádi sugárút.** A község f. hó 17-én közgyűlést tart, ebből az alkalomból a félegyházi ut gyalogjárójának védelme tárgyában és a főtér fűnek rendezése, valamint a közutak befásítása tárgyában többen kérelmet szándékoznak benyújtani a közgyűléshez.

— **1659 trachomabeteg.** Szentésről írják: Szinte elijeszítő az a nagy szám, mely a megye közönsége között a trachomás betegeket timent föl. A főorvos és a járási orvosok jelentése szerint a megyében nem kevesebb mint 1600 trachomás beteg van gyógykezelés alatt. Mennyi lehet még, akinek baját az orvosok nem is tudják, mert sok helyen a nép idegenkegik e baj gyógyításától, hanem mindentelén huruzsló-szereket használ. Az orvosokat pedig még megis rága'mazzák, mint legutóbb tette Hegyi plébános, akit a szegedi esküdtsek — úgy mint Simát, ezért nem büntetett meg. Hiszen csak 1659 embert fenyeget a trachoma örökös vaktsággal!

— **Csongrád és Szentés.** Nincs semmi új a nap alatt, mondja Ben Akiba rabbi, Uriel Acostában, s épen úgy el lehetne mondani azt is, hogy nincs semmi olyan képzelenség, amely a városok történetében elő ne fordulna. Szentés pl. évek óta hazakodott az általános kövezetvám szedés jogától; mert azt hitték, hogy nem fizeti ki még a költségeket is — holott most a gyalogjárók és közutak fentartására évenként 15.000 koronát fognak kapni az idegenektől, s ugyan annyival apaszthatják majd pótdadókat, s egy pár év alatt ezzel a jövedelemmel az egész várost elláthatják aszfaltburkolatú gyalogjárókkal, mint pl. a kis felvidéki városok teszik már régóta az általános kövezetvám jövedelmével. Szentés már évek óta elérhette volna ezt: de vártak vele évekig, sőt vártak volna még tovább, ha boldog emlékü volt főispánunk nem sürgette volna a várost — az általános kövezetvám munkálatainak elkészítésével. Szentésnek tehát lesz egy nagy jövedelem forrása, amelylyel összes utcáit aszfaltburkolattal láthatja el hamarosan. Csongrád község ellenben? Semmi új nem lévén a nap alatt — Csongrád már évek óta megszerezte az általános kövezetvám jogát: de attól fél — hogy nem fog semmit jövedelmezni. S az eredmény? Az életveszélyes gyalogjárók és járhatlan utak.

— **A keddi és pénteki vonatok.** Csongrád és Félegyháza között a keddi és pénteki hajnali vonatközlekedés visszaállítása tárgyában a vármegyei közigazgatási bizottság előterjesztést intézett a m. áll. vas-

utakhoz. A kérelem azonban nem lett teljesíthető; mert oly kevés utas vette használatba az említett vonatokat, hogy még az olaj árát sem fedezhette belőle az államvasutak igazgatósága.

— **Névtelen levelek.** Szezonja van mindennek. Most a névtelen gazemberek csinálnak új forgalmat a névtelen levelek irásával. Családi vagy magán becsület ezen firmák előtt ismeretlen fogalom, mert különben nem küldözgetnék tisztességes egyénekhez aljas firkaikat. A társadalmának ezen fekete lelke névtelenjei bizonyosan nem tudják azt, hogy névtelen leveleket küldözgetni hitványabb eljárás, mint az ovtamadás. Míg az ovtamaddással szemben némileg megvan az eshetőség a védelemre, addig a névtelen levelek gyártóival szemben tehetetlen az ember. Egy azonban fenmarad minden becsületos embernek: megvetése az ilyen eraberi alakba bűjt becsületrablónak.

— **Uzsztanítás.** Az usztanítás f. hó 24-én, hétfőn kezdődik. A kik tanulni akarnak, jelentkezzenek lapunk kiadóhivatalában.

— **Táncztanítási tanfolyam.** A csongrádi főszolgabírói hivatal 3339/901 számú végzésével megengedte Kiszél Antal táncztanítónak, hogy július hó 1-től kezdődőleg a «Városi Népkert» helyiségében táncztanfolyamot nyithasson. Ajánljuk a törekvő ifjú táncztanítót a közönség becses pártfogásába.

— **Az egyedül elismert,** keilemes ízű, természetes hajhajtószer a Ferencz József keserűvíz, mért is általános kedveltté és rendkívül népszerűvé vált. A biztos és tartós hatású Ferencz József vizet 10 világhiállításon 10 aranyéremmel tüntették ki és egy háztartásban sem szabadna hiányoznia.

— **«Es mégis mozog a föld!»: az acetilengáz mégis robban!** megdögtük ujabbm a szekszárdi szállodában történt nagy robbanás után. A természetes tulajdonságokat pusztán a litásokkal megváltoztatni nem lehet, azokkal mindig kell szólni! Sajátságos véletem, hogy épen most reneezi be a villamvilágítást Szekszárdon a Siemens és Halske cég s mintegy megnyugtatóan hat a lakosságra, hogy annak rendkívüli nagy előnyöségei mellett egyszersmind a robbanások örökös aggodalmaitól is megmenekülnek.

— **Dr. Ádolf Adolf, főorvos, Nagy-Károly, Szatmarmegye:** Igazolom, hogy a magam családjánál, mint másoknál tett észietem után a használatba hozott «Kristály» viz az emésztést nagyon elősegíti és mint hygienikus élvezeti viz, kitűnő.

Felelős szerkesztő: **Eder János.**
Társ-szerkesztő: **Holló Adolf.**
Kiadó-lap tulajdonos: **Weisz Márk.**

6579/1901. sz. **Csongrád község előljárástól.**

HIRDETMÉNY.

Csongrád vármegyei törvényhatósági bizottsága által alkotott tűzrendészeti szabályrendelet alapján figyelemztettek a közönség, hogy a község belterületén szalma és tázarmányanyagok külön álló csűrökben vagy fedett helyiségekben helyezhetők el s a nyílt helyen való lerakás (asztalok vagy kazlakban) csak ott engedtetik meg, hol ez a legközelebbi épülettől minden irányban legalább 40 méter távolságra rakatott le. Továbbá hogy az épületek közt tűzveszélyes cselekmények, melynek hordás idején nyílt helyen csűrök vagy padlásokon s rakadó helyeken a szivarozás s pipázás, valamint gyufának fűl mellett hordása felszerek s istállóknak s általában gyúlékony anyagok közelében lámpán kívül gyertyának, mécsnek használata, továbbá épületek közötti lövedőzés s tűzrakás tilos, és a gyuta a gyermekek által hozzá nem térhető helyen tartandó.

Minden háztulajdonos köteles házána a tűzoltás céljaira **egy 2 hektoliter tartalmú hordót fagymentes időben állatdóan vízzel megtöltve, egy merítő vedret, egy szikra csapót s egy oly hosszú létrát tartatni, melynek segítségével az udvarbelken lévő bármely épület fedelzévre lehet jutni.**

A fogat tulajdonosok tűzvész esetén tartoznak arra alkalmas edényekben a vész színhelyére vizet szállítani

s kik a feeskendőket és az első 3 lajt vizet magán fogatokon először szállítják a vész színhelyére, a községi pénztárból 2—6 koronányi jutalomban részesítetik.

A hivatkozott szabályrendelet 13. §-a alapján a tűzrendészet kezelésével megbízott előljárástól tag ezen hirdemény közhírré tételétől számított 15 nap alatt házról-házra fog járni s a tapasztalt hiányokról jelentést teend.

Mindazok, kik az itt felsorolt óvintézkedések megételét elmulasztják, a hivatkozott szabályrendelet 45. §-ához képest 2—20 frtjig terjedő, s behajthatatlanság esetén megfelelő elzárásra átváltoztatandó pénzbüntetéssel fognak sújtatni.

Csongrádon 1901. évi június hó 15-én.

Soláya Gyula
jegyző.

Csejthey Lajos
bíró.

1901. El. 19/9 sz.

Verseny-tárgyalás.

A csongrádi kir. járásbírósi hivatalos helyiségei és a járásbírósi fogház fűtéséhez a jövő 1902 évben szükséges 60 köbméter és 40 1/2 köbméter, összesen 100 1/2 köbméter prima minőségű, hasábos bükk tűzifa szállításának biztosítása céljából a folyó 1901. évi június hó 30-ik napján délelőtti 10 órakor, Csongrádon a kir. járásbírósi hivatali helyiségének 1 számú szobájában ajánlati verseny-tárgyalás fog tartatni.

Felhivatnak ennél fogva mindazok, kik az ajánlati verseny tárgyalásban részt venni kívánkoznak, hogy 1 koronás bélyeggel ellátott ajánlatukat, zárt és lepecsételt borítékban a csongrádi kir. járásbírósi I. számú jegyzői irodájában az iroda kezelőjénél, a hivatalos órák alatt folyó évi június hó 30-ik napjának délelőtti 10 órájáig nyujtsák be, vagy ugyanezen időpontig a csongrádi kir. járásbírósi vezetője címére bérmentesen pósta útján küldjék be, a boríték küllapján ezen felirattal: «Ajánlat a csongrádi kir. járásbírósi vezetőjének 1901. El. 19/9 számú verseny-tárgyalás hirdeményére.»

Az ajánlat tevő köteles 40 korona bánatpénzt készpénzben, vagy ovadékképes értékpapírban a csongrádi kir. Adóhivatalnál letétbe helyezni és az erre vonatkozó letéti elismervényt a zárt ajánlathoz csatolni, vagy a versenytárgyalásra kitűzött határidőig az I. számú jegyzői iroda kezelőjének átadni.

Az ajánlattevő ajánlatának elfogadása esetén köteles a szükséges tűzifa mennyiséget folyó évi december hó 15-ik napjáig szállítani és köteles zárt ajánlatában azt, hogy a versenytárgyalás feltételeit egész terjedelmében ismeri és elfogadja, kijelenteni s a tűzifának köbméterenként meghatározott egységárát, melyért a szállítást elvállalni hajlandó, számokkal és betűkkel kiírni.

A bánatpénz nélkül, továbbá a kitűzött időn túl beadott, vagy beérkezett ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Az ajánlati versenytárgyalás feltételei, melyek alapján a szállítási szerződés megkötendő lesz, a kir. járásbírósi I. számú jegyzői irodájának kezelőjénél naponként, a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Végül megjegyeztetik, hogy az ajánlatok felett a kir. járásbírósi vezetője illetve annak felettes hatósága szabadon dönt s azok egyikéhez sincs kötvé.

Kelt Csongrádon 1901 június hó 14-én
A csongrádi kir. járásbírósi vezetője.

Dr. Szappanos Sándor
kir. járásbíró.

Koresma

helyiség Gátéren újévtől kezdve több évre haszonbérbe kiadatik. Értekezhetni Gátéren Sztriha Sándor tisztartónál gróf Degenfeld Lajos ur majorjában.

